

Suomen Journalistiliitto
Finlands Journalistförbund

MTS tiedusteluseminaari Tiedustelulainsäädäntö journalistisesta näkökulmasta

Helsinki 21.9.2016

Tiedustelulainsäädäntö

- Tiedustelulainsäädännössä periaatteellinen ongelma = rikolliset ovat voittaneet ja rajoittaneet vilpittömästi toimivien kansalaisvapauksia.
 - > Tiedon luottamuksellisuus
- Tiedustelulainsäädäntö käytännössä tarkoittaa myös laajamittaista verkkovalvontaa, joka voi kohdistua Suomen kansalaisiin ja journalisteihin.

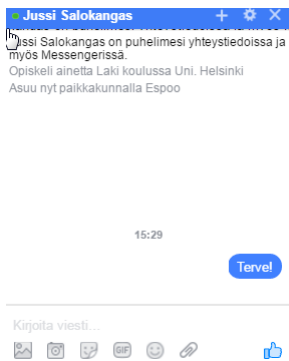

Tiedustelulainsäädäntö

- Keskeiset palvelinkeskukset ja palvelimet ovat ulkomailla
Google, Facebook, Outlook, Amazon AWS, Gmail, WhatsApp ja Telegram.
- Tehokas tietoliikenteen salaus esteenä tiedustelulle
 - Salatut VPN-tunnelit
 - Usein tehokkaat salausjärjestelmät eivät mahdollista laajaa automaattista tiedustelua vähäisillä resursseilla.
 - Onko tiedustelusta aiheutuva hyöty suurempi kuin toiminnasta mahdollisesti aiheutuva haitta yksityisyyden suojalle?

Suomen Journalistiliitto Finlands Journalistförbund


```
▷ Frame 81: 1414 bytes on wire (11312 bits), 1414 bytes captured (11312 bits) on interface 0
▷ Ethernet II, Src: HewlettP_fb:8c:77 (b4:b5:2f:fb:8c:77), Dst: Watchgua_9b:b2:af (00:90:7f:9b:b2:af)
▷ Internet Protocol Version 4, Src: 192.168.139.121, Dst: 40.101.28.178
▷ Transmission Control Protocol, Src Port: 53679 (53679), Dst Port: 443 (443), Seq: 774, Ack: 4055, Len: 1360
▷ Secure Sockets Layer
```

```
0000 00 90 7f 9b b2 af b4 b5 2f fb 8c 77 08 00 45 00 ..... /.w..E.
0010 05 78 53 1a 40 00 80 06 11 2d c0 a8 8b 79 28 65 .xS.@... -...y(e
0020 1c b2 d1 af 01 bb 24 21 bf 47 eb b2 5f 0c 50 10 .....$! .G._.P.
0030 00 ff 8b c2 00 00 17 03 01 00 20 38 a2 3b 9e 1c ..... ..8;...
0040 e2 53 97 aa f5 88 7d 96 92 11 8e 6a 9d 41 45 3a .S....}. ...j.AE:
0050 23 84 e7 b6 02 83 68 7e df 97 5a 17 03 01 29 90 #.....h~.zZ...).
0060 6f 8b 44 e4 7d 2a b6 6c 9b a0 52 f2 ef b1 dc de o.D.}*..l .R....
0070 44 a9 cf 67 a0 97 f6 9e 5e 42 0b 76 5d 13 77 30 D.g.... ^B.V].w0
0080 8a 2f 94 db 82 40 f0 90 f5 9b 89 16 a4 d3 48 54 ./...@.....HT
0090 99 e7 99 82 30 7d 24 3e 8a 49 5f e6 4b 61 60 53 ....0}$> .I_.Ka'S
00a0 cf 2d a2 4d f8 9b 81 20 2d cf 95 be 09 81 47 2e -.M... -.....G.
00b0 27 7a 5a 43 f3 8a 16 d3 5b cd 6e a2 5f f4 ce f3 'zZC... [.n....
00c0 95 8b 5e 49 96 a9 66 39 4d 8a 6f b6 97 7f 2e 14 ..^I..f9 M.o.....
00d0 5f 2a ca 93 fb 2e 20 9a b2 97 5f 11 26 e2 c8 80 _*... ..&...
00e0 a3 51 54 fa 9f 88 23 87 3e ec 1e e1 c9 1e 65 69 .QT...#. >.....ei
00f0 f3 51 1e 4a b5 35 d0 b6 af 28 bf 43 6e a7 0c 5f .Q.J.5.. (.Cn._
0100 12 13 a8 94 35 d9 2c dd 5f f4 db 01 99 1d 11 47 ...5;.. _.....G
0110 61 c1 eb e7 10 d0 fc df ca 71 8b aa b6 fe c9 50 a......q....P
0120 f4 40 22 48 54 8a 91 d9 46 7e 8b b7 9d b3 38 79 .@*HT... Fw....8y
0130 52 79 cd cc bb 63 02 82 07 b6 c6 18 9c a9 aa 86 Ry....c... ..
0140 c7 cc eb c2 a6 74 6e 10 a8 e9 40 ff 8f c4 36 97 .....tn. ..@...6.
0150 ef 48 e3 df 46 68 6f 8f 52 2a 9a 6e 09 c6 a7 2c .H..Fho. R*.n....
0160 0c f6 5e 9a 40 4e cd be 27 12 2b 0b a5 5a ff e7 ..^.@N... '+..Z...
0170 5a 92 69 12 b7 b9 9a b3 5d 58 ba 89 47 a7 78 af Z.i..... ]X..G.x.
0180 b4 23 f0 29 51 58 33 4a 30 ed b1 7b 28 0f b5 d8 #.)QX3J 0..{((...
0190 6e 21 8e 07 5b 9e ee ca 7d 16 02 1c 87 56 39 d0 n!..[... }....V9.
01a0 b4 e6 6b 81 c5 d7 1e e6 bc dc c8 e3 b7 b1 fa 4d ..k......M
01b0 f2 47 1c 66 dc cd 29 dc 10 f8 3c 77 0f 59 7a 12 .G.f..). ..<w.Yz.
01c0 20 de ab 80 9c ac 78 02 cd 95 cb d7 f8 88 f5 ba .....x. ....
01d0 d3 f7 3b d5 62 fc 6b 2a 7f 37 53 d8 83 e3 b6 7b .;.b.k* .7S....{
01e0 ff ef 68 ed 81 ed 49 12 5b d3 76 29 6d 5e 79 72 ..h...I. [.v)m^yr
01f0 6d a9 6c ec 5b 90 49 fd 55 7f 94 51 3b 6d 75 03 m.l.[.I. U..Q;mu.
0200 8f b8 32 59 df 69 2e f6 4e d7 8e 23 0a 33 cf 1b ..2Y.i.. N..#3..
```


olders

Inbox (11405)

Sent

Archives

2011

2012

Subject Terve!

From Jussi Salokangas

To jussi.salokangas@journalistiliitto.fi

Date Today 14:28

Ethan kuuntele minua?

```

0310 33 30 62 31 33 39 39 65 61 34 32 32 36 38 32 62 30b1399e a422682b
0320 35 34 39 31 37 36 33 32 39 34 34 31 62 37 3b 20 54917632 9441b7;
0330 6d 61 69 6c 76 69 65 77 73 70 6c 69 74 74 65 72 mailview splitter
0340 76 3d 31 36 35 3b 20 6c 61 6e 67 75 61 67 65 3d v=165; language=
0350 65 6e 3b 20 63 6f 6d 70 6f 73 65 73 70 6c 69 74 en; comp osesplit
0360 74 65 72 76 3d 31 37 35 0d 0a 0d 0a 5f 74 6f 6b terv=175 ...._tok
0370 65 6e 3d 35 38 30 30 61 39 39 30 33 38 31 63 en=58000 a990381c
0380 31 36 34 35 63 38 36 63 61 32 61 31 32 31 34 34 1645c86c a2a12144
0390 38 36 37 26 5f 74 61 73 6b 3d 6d 61 69 6c 26 5f 867&_tas k=mail&
03a0 61 63 74 69 6f 6e 3d 73 65 6e 64 26 5f 69 64 3d action=s end&_id=
03b0 34 36 38 38 32 38 37 31 39 35 37 64 66 64 39 62 46882871 957dfd9b
03c0 38 30 38 30 65 30 26 5f 66 72 6f 6d 3d 32 37 34 8080e0&_ from=274
03d0 26 5f 74 6f 3d 6a 75 73 73 69 2e 73 61 6c 6f 6b &_to=jus si.salok
03e0 61 6e 67 61 73 25 34 30 6a 6f 75 72 6e 61 6c 69 angas%40 journali
03f0 73 74 69 6c 69 69 74 74 6f 2e 66 69 26 5f 63 63 stiliitt o.fi&_cc
0400 3d 26 5f 62 63 63 3d 26 5f 72 65 70 6c 79 74 6f =&_bcc=&_replyto
0410 3d 26 5f 66 6f 6c 6c 6f 77 75 70 74 6f 3d 26 5f =&_follo wupto=&
0420 73 75 62 6a 65 63 74 3d 54 65 72 76 65 25 32 31 subject= Terve%21
0430 26 5f 64 72 61 66 74 5f 73 61 76 65 69 64 3d 26 &_draft_ saveid=&
0440 5f 64 72 61 66 74 3d 26 5f 69 73 5f 68 74 6d 6c _draft=&_is_html
0450 3d 30 26 5f 6d 65 73 73 61 67 65 3d 45 74 68 61 =0&_mess age=Etha
0460 6e 2b 6b 75 75 6e 74 65 6c 65 2b 6d 69 6e 75 61 n+kuunte le+minua
0470 25 33 46 26 65 64 69 74 6f 72 53 65 6c 65 63 74 %3F&edit orSelect
0480 6f 72 3d 70 6c 61 69 6e 26 5f 70 72 69 6f 72 69 or=plain &_priori
0490 74 79 3d 30 26 5f 73 74 6f 72 65 5f 74 61 72 67 ty=0&_st ore_targ
04a0 65 74 3d 49 4e 42 4f 58 2e 53 65 6e 74 et=INBOX .Sent
  
```

- Hakuehdot: Vastaanottaja: *@journalistiliitto.fi,
*@yle.fi tai *@bbc.com

Keneen valvonta voi kohdistua?

- Tavallisiin kansalaisiin ja ns. yksinäisiin susiin, jotka eivät osaa tai halua salata viestintäänsä.
- WikiLeaks paljastukset -> Yhdistyneessä kuningaskunnassa valvonta on kohdistunut suuriin mediataloihin ja journalisteihin.

GCHQ

GCHQ captured emails of journalists from top international media

- Snowden files reveal emails of BBC, NY Times and more
- Agency includes investigative journalists on 'threat' list
- Editors call on Cameron to act against snooping on media

📷 The journalists' communications were among 70,000 emails harvested in less than 10 minutes on one day in November 2008 by GCHQ. Photograph: GCHQ/EPA

Advertisement

theguardianjobs

Jobs
as unique
as you are

🔍 Find your fit
with Guardian Jobs

Lähdesuoja Suomessa

- Lähdesuoja on toimittajan oikeus kieltäytyä todistamasta siitä, kuka on ollut viestin lähde (OK 17:20 §)
- Suomessa lähteellä ei ole oikeuksia (vrt. Ruotsi), ja viranomaiset voivat ryhtyä selvittämään lähdetä, esimerkiksi kuka virkamies on vuotanut asian.
- Suomessa Putin-merkinnän vuotajaa ryhdyttiin jäljittämään. Ruotsin rikoslaki kieltää virkamiestaustaisen lähteen etsimisen.

Olisiko tällainen teko uhka kansalliselle turvallisuudelle ja oikeutus murtaa lähdesuoja Suomessa?

Lähdesuojan viitekehys

- Median tehtävänä on toimia vallan vahtikoirana. Jäsenvaltioilta odotetaan positiivisia toimia lähdesuojan ja lehdistönvapauden turvaamiseksi (mm. EIT Palamo Sánchez ja muut v. Espanja).
- Jäsenvaltio ei saa näivettää lehdistönvapautta niin, että se näivettäisi yhteiskunnallista keskustelua lainsäädännöllä. (EIT Goodwin v. Yhdistyneet kuningaskunnat).

Lähteellä parempi suoja Ruotsissa

- Ruotsissa lehdistönvapaus ja lähdesuoja turvataan tehokkaammin kuin Suomessa. Jos esimerkiksi haetaan FRA-laista, lehdistönvapaus on turvattava Suomen lainsäädännössä samalla tavalla kuin Ruotsissa.
- Suomi on sananvapauden mallimaa. Jos lähdesuojan varmistamiseksi ei tehdä toimenpiteitä, sijoitus voi laskea.

Ruotsin lainsäädäntö:

- Valvonta ei saa kohdistua lähteeseen (Ruotsin signaalitiedustelua koskeva laki 7 §)
 - > Positiivinen velvoite: Poistettava viesti välittömästi, jos voi johtaa lähteen paljastamiseen.
Hallituksen esitys: poistettava viesti vaikka koskisi kansallista turvallisuutta.
- Lähteeseen ei saa kohdistaa työ- tai virkamiesoikeudellisia vastatoimia, jos hän paljastaa yhteiskunnallisen epäkohdan medialle. (Lag 2016:749 om särskilt skydd mot repressalier för arbetstagare som slår larm om allvarliga missförhållanden)

Lainsäädännön valvonta

- Signaalitiedusteluun tulisi hakea lupa tuomioistuimelta.
- Perustettava riippumaton elin, joka valvoo signaalitiedustelun edellytysten noudattamista. EIT katsonut, että pelkkä yleinen laillisuusvalvonta ei riitä.
- Lainvalmistelussa on korostettava virkamiesoikeudellista vastuuta, jos tekijä ei poista lähdesuojan alaista viestiä.

Suomen Journalistiliitto
Finlands Journalistförbund

Kiitos!

Suomen Journalistiliitto ry

Jussi Salokangas

Lakimies, OTM

jussi.salokangas@journalistiliitto.fi

p. 050 3776 211

Twitter: @jsalokan